

Міністерство освіти і науки України

Херсонський державний університет

UMCS

ХЕРСОНСЬКА
ОБЛАСНА
ДЕРЖАВНА
АДМІНІСТРАЦІЯ

University of Humanities
and Economics in Lodz

**«СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ, МЕНЕДЖМЕНТУ, СФЕРИ
ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА ПРАВА В УМОВАХ
ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»**

матеріали

**Міжнародної науково-практичної конференції
07-08 листопада 2024 року**

м. Івано-Франківськ

2024р.

УДК 330.34:332.135 (477)

Затверджено відповідно до рішення вченої ради Херсонського державного університету
(протокол від 20 грудня 2024 р. № 6)

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії:

Мельникова К.В. – к.е.н., доцентка, в.о. декана факультету бізнесу і права, Херсонський державний університет.

Члени редакційної колегії:

Dehtiaenko Mariia – Doctor nauk prawnych, adwokat, adiunkt, Maria Curie-Skłodowska University, Lublin, (Poland);

Kamil Kardis – PhD, Prof. Mgf. Greek-Catholic Theological Faculty University of Presov, (Slovak Republic);

Tetiana Kazakova – Dr, Dean of the Faculty of Tourist and Recreation Academy of Economics and Humanist Poland, Lodz (Poland);

Mykhailo Kolibabchuk – PhDr, медіатор, акредитований міністерством юстиції Словачької Республіки;

Ключевський В.І. – к.н. держ.упр., доцент, заступник голови Херсонської обласної державної адміністрації;

Гарафонов О.І. – д.е.н., професорка, професорка кафедри менеджменту, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана, Академік Академії економічних наук України;

Наумов О.Б. – д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств, Національний авіаційний університет;

Бондар А.М. – к.і.н., доцентка, завідувачка кафедри права, професійної та соціально-гуманітарної освіти Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»;

Рарицька В.Б. – к.ю.н., в.о. директора Навчально-наукового інституту заочної і дистанційної освіти Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»;

Соловійов А.І. – д.е.н., професор, професор кафедри економіки, менеджменту та адміністрування, Херсонський державний університет;

Стратонов В.М. – д.ю.н., професор, професор кафедри національного, міжнародного права та правоохоронної діяльності, Херсонський державний університет, заслужений юрист України, почесний член спілки "Союз юристів", керівник Південно-регіонального центру "Конгрес криміналістів";

Мохненко А.С. - д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, обліку та підприємництва, Херсонський державний університет;

Сотула О.С. - д.ю.н., професор, професор кафедри національного, міжнародного права та правоохоронної діяльності, Херсонський державний університет;

Ушкаренко Ю.В. – д.е.н., професорка, завідувачка кафедри економіки, менеджменту та адміністрування, Херсонський державний університет;

Бурак В.Г. – д.п.н., доцентка, в.о. завідувачки кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу, Херсонський державний університет;

Петренко В.С. – д.е.н., доцентка, завідувачка кафедри фінансів, обліку та підприємництва Херсонський державний університет.

Капарулін Ю.В. – к.і.н., доцент, доцент кафедри національного, міжнародного права та правоохоронної діяльності, Херсонський державний університет; запрошений дослідник і лектор Центру Вайзера з дослідження Європи та Євразії, Університету Мічигану (США).

Відповідальний секретар:

Адвокатова Н.О. - к.е.н., доцент, доцентка кафедри економіки, менеджменту та адміністрування

Рецензенти:

1. Вівчар О.І. - д.е.н., професор, професорка кафедри безпеки та правоохоронної діяльності Західноукраїнського національного університету;

2. Тюхтенко Н.А. - д.е.н., професор, професорка кафедри економіки та підприємництва Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

3. Пристемський О.С. - д.е.н., професор, професор кафедри підприємництва, обліку та фінансів Херсонського державного аграрно-економічного університету.

ISBN 978-617-7090-61-7

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, МЕНЕДЖМЕНТУ, СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА ПРАВА В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (ХДУ, 07-08 листопада 2024 р.) / за ред. Мельникової К.В. Івано-Франківськ : ХДУ, 2024. 422с.

УДК 330.34:332.135 (477)

©ХДУ, 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

<i>Автори</i>	<i>Найменування тез</i>	<i>С.</i>
Вітвицька Є.Д.	РОЛЬ МІЖНАРОДНОГО ВАЛЮТНОГО ФОНДУ (МВФ) У ПОДОЛАННІ ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ КРИЗ	10
Гайдичук А.М., Сергієнко М.В., Мохненко А.С.	ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ПІДПРИЄМНИЦТВА В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	13
Єрмолаєва М. В., Шершова В.	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ: ЗВІТНІСТЬ ЗГІДНО НПСБО ТА МСФЗ	15
Жоболда Є.	ФІНАНСОВІ ПРОГРАМИ СВІТОВОГО БАНКУ ДЛЯ ПІДТРИМКИ ОСВІТНІХ РЕФОРМ У КРАЇНАХ, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ	18
Кішка І.О., Мохненко А.С.	ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	19
Комарницька І.	ПЕРСПЕКТИВИ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ДИДЖИТАЛІЗАЦІЇ	23
Компанієць І.В., Шрам Т.В.	ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ СТАНДАРТИЗАЦІЇ	26
Крамаренко К.М.	ІНСТРУМЕНТИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	29
Куц В.Р.	ОСНОВИ ВНУТРІШНЬОГО ЕКОНОМІЧНОГО КОНТРОЛЮ: СУТНІСТЬ, ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ	31
Матуляк М. А.	ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ	33
Melnykova K.	RECONSTRUCTION OF DE-OCCUPIED TERRITORIES: INVESTMENT OPPORTUNITIES FOR DEVELOPMENT	36
Музичук О. В., Ковальов В.В.	ПРОЦЕС ОПТИМІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОГО УПРАВЛІННЯ	40
Petrenko V.	EUROPEAN TECHNICAL ASSISTANCE PROJECTS TWINNING AND TAIEH IN THE RECONSTRUCTION OF POST-CONFLICT TERRITORIES	42
Пилипенко О.С.	ВПЛИВ МОДЕЛІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ НА ЗМІЦНЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	44
Піддубна Л.П., Чекштуріна А. О.	ІНДУСТРІАЛЬНІ ПАРКИ ЯК ІННОВАЦІЙНА МОДЕЛЬ БІЗНЕСУ ТА МЕХАНІЗМ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ	47
Пунтус О. В.	ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРУВАННЯ	50
Рибак В.С.	ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ БЛОКЧЕЙНУ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ	53

СЕКЦІЯ 1

ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Гайдичук А.М.

аспірант кафедри економіки, менеджменту та адміністрування

Сергієнко М.В.

аспірант кафедри економіки, менеджменту та адміністрування

Мохненко А.С.

д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, обліку та підприємництва

Херсонський державний університет

ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ПІДПРИЄМНИЦТВА В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Інноваційне підприємництво відіграє ключову роль у досягненні сталого розвитку. Воно стимулює економічне зростання, створює нові робочі місця та сприяє вирішенню глобальних проблем, таких як зміна клімату, бідність та нерівність.

Інновації важливі для сталого розвитку:

- Створення нових рішень: "Інновації дозволяють розробляти нові продукти, послуги та технології, які вирішують соціальні та екологічні проблеми" [1, С. 28].
- Ефективність використання ресурсів: Інноваційні компанії прагнуть оптимізувати виробничі процеси, зменшити споживання енергії та сировини, що сприяє збереженню природних ресурсів.
- Соціальна відповідальність: "Багато інноваційних підприємств включають соціальну відповідальність у свою бізнес-модель, створюючи продукти та послуги, які покращують життя людей" [4, С. 82].
- Стійкість до змін: "Інноваційні компанії більш адаптовані до змін ринку та можуть швидко реагувати на нові виклики" [2, С. 27].

Основні напрямки інноваційного підприємництва для сталого розвитку:

- "Зелені" технології: Розробка та впровадження технологій, що сприяють збереженню довкілля, таких як відновлювані джерела енергії, екологічно чисті матеріали та технології очищення води.
- Цифрова трансформація: "Використання цифрових технологій для підвищення ефективності бізнес-процесів, створення нових продуктів та послуг, а також для взаємодії з клієнтами" [6, С. 48].
- Соціальне підприємництво: Створення бізнес-моделей, спрямованих на вирішення соціальних проблем, таких як бідність, нерівність та безробіття.

- Циркулярна економіка: "Перехід від лінійної економіки, заснованої на "видобуток-виробництво-споживання-утилізація", до циркулярної, де ресурси використовуються повторно" [3, С. 20].

Незважаючи на великі перспективи, інноваційне підприємництво в контексті сталого розвитку стикається з певними бар'єрами:

- Недостатнє фінансування: "Інноваційним проектам часто бракує фінансування на ранніх стадіях розвитку" [5, С. 311].
- Регуляторні обмеження: Законодавство може бути недостатньо гнучким для підтримки інновацій.
- Відсутність кваліфікованих кадрів: Дефіцит фахівців з необхідними знаннями та навичками.

Інноваційне підприємництво в контексті сталого розвитку має наступні можливості:

- Державна підтримка: Створення сприятливого клімату для інноваційного підприємництва через податкові пільги, гранти, технопарки та інкубатори.
- Співпраця з науковими установами: Спільні дослідження та розробки нових технологій.
- Інвестиції в освіту: Підготовка фахівців з цифрових технологій, сталого розвитку та підприємництва.
- Співпраця з міжнародними організаціями: Залучення інвестицій, технологій та знань з інших країн.

Інноваційне підприємництво є потужним рушієм сталого розвитку. Воно створює нові можливості для вирішення глобальних проблем, сприяє економічному зростанню та покращує якість життя людей. Для успішного розвитку інноваційного підприємництва необхідна спільна робота держави, бізнесу, наукових установ та громадянського суспільства.

Список використаних джерел

1. . Мохненко А.С., Казакова А.Ю., Антонов Р.А. Розробка моделі організаційно-економічного механізму управління системою конкурентоспроможності підприємства // Економіка. Фінанси. Право. Київ, 2024. № 6. С. 17–20.

2. Мохненко А.С., Антонов Р.А. Організаційно-економічний механізм управління конкурентоспроможністю підприємства // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Економічні науки". Херсон, 2023. № 49. С. 25–29.

3 Мохненко А.С., Наумов О.Б., Чмут О.О. Модель організаційно-економічного механізму логістичної системи підприємства // Науковий вісник

Херсонського державного університету. Серія "Економічні науки". Херсон, 2023. № 48. С. 19-24.

4. Мохненко А.С. Теоретичні, методологічні та практичні аспекти конкурентоспроможного розвитку підприємств регіону: звіт про науково-дослідну роботу / За наук. ред. А.С. Мохненко. Херсон, 2023. 229 с.

5. Мохненко А.С. Стратегія соціально-економічного розвитку в умовах глобалізації *Фінансово-облікова політика України в умовах європейської інтеграції: нові можливості та перспективи*: монографія / за заг. ред. Л. П. Сідельникової. Херсон, Книжкове вид-во ФОП Вишемирський В.С., 2024. С. 300–316.

6. Мохненко А.С., Мельникова К.В. Особливості корпоративної культури на ІТ-підприємствах в сучасних умовах ведення бізнесу // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Економічні науки". Херсон, 2021. № 42. С. 45-49.

Єрмолаєва М. В.,

к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування,

Шершова В.,

здобувач вищої освіти,

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ: ЗВІТНІСТЬ ЗГІДНО НПСБО ТА МСФЗ

Власний капітал виступає початковою основою здійснення підприємницької діяльності. Саме капітал виконує функції забезпечення платоспроможності підприємства та забезпечує його фінансову стабільність, служить джерелом погашення зобов'язань, а також виконує функцію управління діяльністю підприємства та розподілу прибутку між власниками. Відповідно, інформація щодо формування та змін у власному капіталі підприємства є важливою для широкого кола зацікавлених користувачів. Фінансова звітність підприємства достатньо широко розкриває інформацію щодо його власного капіталу. НПСБО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» передбачає розкриття інформації про розмір і зміни у власному капіталі в декількох звітних формах, що зображено схематично на рис.1.

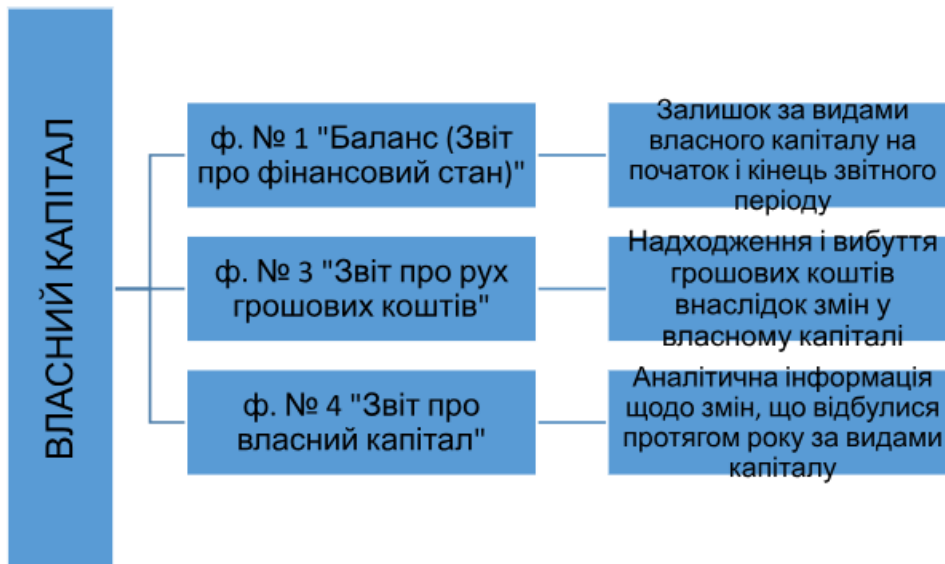

Рис.1. Власний капітал у фінансовій звітності відповідно до НПСБО

Крім того, сучасна ф. № 2 «Звіт про фінансові результати» у другому розділі «Сукупний дохід» містить дані про суму дооцінки або уцінки необоротних активів, яка у фінансовому обліку відображається як збільшення або зменшення капіталу в дооцінках. Для акціонерних товариств відкритого типу у ф. № 2 передбачено відображення інформації про кількість простих акцій в обігу та суми дивідендів на одну акцію [1].

МСБО 1 передбачає наступну інформацію щодо власного капіталу у фінансовій звітності (рис. 2).

Міжнародні стандарти обліку, як бачимо, деталізують інформацію про розмір і зміни власного капіталу суб'єкта господарської діяльності. Однак, на відміну від НПСБО, відповідно до яких у фінансовій звітності розмір неоплаченого капіталу наводиться в обов'язковому порядку як у ф. № 1, так і у ф. № 3, згідно МСБО таку інформацію підприємство наводить у фінансовому звіті за бажанням.

Під час здійснення операцій із статутним капіталом можуть виникати курсові різниці, якщо зобов'язання засновників обліковувались в іноземній валюті. Згідно НПСБО такі курсові різниці збільшують або зменшують додатковий капітал залежно від зміни валютного курсу на дату складання звітності.

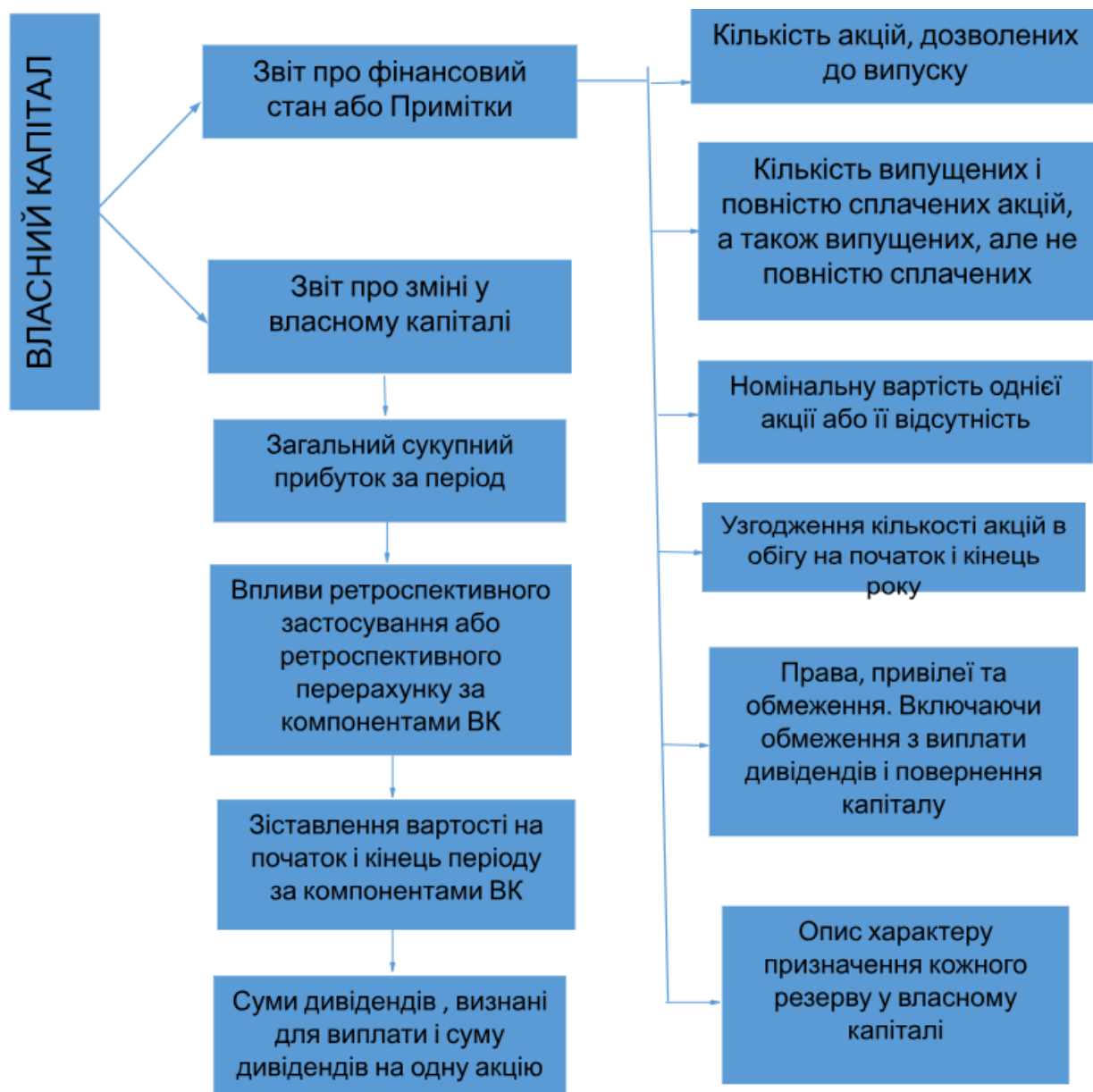

Рис. 2. Відображення власного капіталу згідно МСБО [2]

МСБО надає суб'єкту господарської діяльності право самостійно визначатися з обліковим відображенням таких курсових різниць. Обліковою політикою можливо передбачити або віднесення курсових різниць на витрати чи доходи періоду, або на збільшення (зменшення) додаткового капіталу. Відповідно до обраної облікової політики відбудеться і відображення зазначеної інформації у фінансовому звіті – або у складі доходів (витрат), що вплине в свою чергу на фінансовий результат діяльності звітного періоду, або у складі власного капіталу як зміни додаткового капіталу.

Список використаних джерел

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. наказом МФУ № 73 від 07.02.2013 р.

Дата оновлення 03.01.2024 р. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (Дата звернення 24.10.2024)

2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1. Подання фінансової звітності. Редакція 01.01.2012 р. Верховна рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013#Text (Дата звернення 24.10.2024)

Жоболда Є.,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 076 Підприємництво та торгівля
науковий керівник: д.е.н., доцентка Петренко В.С.,
Херсонський державний університет

ФІНАНСОВІ ПРОГРАМИ СВІТОВОГО БАНКУ ДЛЯ ПІДТРИМКИ ОСВІТНІХ РЕФОРМ У КРАЇНАХ, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ

Освіта є одним з ключових елементів економічного розвитку, соціальної рівності та забезпечення сталого майбутнього країн, що розвиваються. Світовий банк, як провідна міжнародна фінансова організація, надає значну підтримку урядам таких країн через фінансування освітніх реформ. Основними цілями цих програм є підвищення доступності та якості освіти, забезпечення рівних можливостей для всіх груп населення, а також адаптація системи освіти до вимог сучасної економіки.

Однією з головних ініціатив Світового банку є програма "Забезпечення доступу до якісної освіти", яка охоплює надання кредитів, грантів та технічної допомоги для розвитку освітніх інфраструктур у країнах з низьким рівнем доходів. Наприклад, у таких країнах як Бангладеш, Ефіопія та Нігерія, фінансова підтримка дозволила значно підвищити рівень охоплення початковою освітою та зменшити гендерний розрив в доступі до навчання.

Ще одним важливим напрямком є фінансування програм професійно-технічної освіти, що спрямовані на підготовку кваліфікованих фахівців для швидко зростаючих секторів економіки. Світовий банк, працюючи в тісній співпраці з урядами країн, надає фінансову підтримку для розвитку навчальних закладів, модернізації навчальних програм та забезпечення необхідного технічного обладнання. Це дозволяє покращити підготовку кадрів та підвищити їх конкурентоспроможність на ринку праці [1].

Програми Світового банку також спрямовані на зменшення нерівності в доступі до освіти серед різних соціальних груп. Важливим елементом цієї стратегії є проекти, що спрямовані на підтримку вразливих категорій

населення, таких як діти з обмеженими можливостями, дівчата та представники національних меншин. Наприклад, у Східній Африці були запроваджені програми стипендій та навчальних центрів для молодих дівчат, що сприяло підвищенню рівня залученості жінок до середньої та вищої освіти [2, с.9].

Крім того, Світовий банк активно впроваджує інноваційні підходи до управління освітніми системами через цифровізацію. За допомогою сучасних технологій, таких як онлайн-навчання, дистанційні освітні програми та цифрові платформи, вдалося значно розширити доступ до навчальних матеріалів у віддалених регіонах. Це стало особливо важливим під час пандемії COVID-19, коли традиційна система освіти зазнала серйозних змін.

Загалом, фінансові програми Світового банку в сфері освіти сприяють підвищенню соціальної мобільності, створюють умови для економічного зростання та допомагають країнам, що розвиваються, адаптуватися до сучасних викликів глобальної економіки. Однак, незважаючи на численні успіхи, існує потреба в подальшій роботі для подолання проблем, пов'язаних з недостатнім фінансуванням, корупцією та політичною нестабільністю в деяких регіонах.

Список використаних джерел

1. World Bank. (2023). Education Overview. URL: <https://www.worldbank.org/en/topic/education/overview>
2. Foundations of Human Resource Development. Human Resource Development. 1 Oliver's Yard, 55 City Road London EC1Y 1SP. P. 1–16. URL: <https://doi.org/10.4135/9781473906891.n1>

Кішка І.О.,

аспірант кафедри економіки, менеджменту та адміністрування,

Мохненко А.С.,

д.е.н., професор, професор кафедри фінансів, обліку та підприємництва,
Херсонський державний університет

ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Інноваційні аспекти впровадження цифрових технологій у контексті сталого розвитку є ключовими для досягнення екологічних, економічних і соціальних цілей, спрямованих на збереження планети та підвищення якості життя. Цифрові інновації забезпечують ефективне використання ресурсів,

знижують екологічний вплив діяльності людини та створюють нові можливості для розвитку бізнесу та суспільства. Ось основні інноваційні аспекти впровадження цифрових технологій у цьому контексті:

1. Енергоефективність та зниження вуглецевих викидів:

– "Розумні" енергетичні мережі (Smart Grids): Інноваційні рішення на основі Інтернету речей (IoT) дозволяють інтелектуально керувати енергетичними мережами, забезпечуючи оптимальне використання електроенергії. Це дає можливість зменшити споживання ресурсів, знизити витрати і скоротити викиди вуглецю.

– Відновлювана енергетика та штучний інтелект (AI): Використання AI для оптимізації виробництва і розподілу енергії з відновлюваних джерел, таких як сонячні або вітрові станції, дозволяє краще передбачати споживання енергії, що знижує залежність від традиційних джерел та сприяє екологічній стабільності.

2. Циркулярна економіка та цифрові технології:

– Блокчейн для управління ресурсами: Блокчейн дозволяє відслідковувати життєвий цикл товарів, від їх виробництва до утилізації, забезпечуючи прозорість у процесах переробки та повторного використання матеріалів. Це підтримує перехід до циркулярної економіки, де ресурси використовуються максимально ефективно, зменшуючи кількість відходів.

– IoT для моніторингу відходів: Інтернет речей використовується для відстеження та управління утилізацією відходів у реальному часі, оптимізуючи процеси збору та переробки. Це дозволяє мінімізувати екологічний вплив і сприяє ефективнішому використанню ресурсів.

3. Розумні міста та урбанізація:

– Smart cities для стійкого розвитку: Інноваційні технології, такі як сенсори, великі дані та AI, інтегровані у міську інфраструктуру для моніторингу енергоспоживання, управління трафіком, відстеження якості повітря і води. Це підвищує ефективність управління міськими ресурсами та сприяє зниженню шкідливих викидів і покращенню якості життя.

– Розумний транспорт та логістика: "Електричні та автономні транспортні засоби, у поєднанні з інтелектуальними системами управління трафіком, дозволяють скоротити затори, знизити рівень викидів CO₂ і покращити екологічну ситуацію в містах" [3, С. 20].

4. Еко-інновації у сільському господарстві:

– Прецизійне землеробство: Цифрові технології, такі як дрони, сенсори та великі дані, допомагають фермерам точно керувати зрошенням, внесенням добрив та пестицидами, що зменшує негативний вплив на навколишнє

середовище. Це сприяє стійкому використанню природних ресурсів та підвищенню врожайності.

– Автоматизація аграрного виробництва: "Роботи та автоматизовані системи збору врожаю та обробки ґрунтів дозволяють значно знизити споживання ресурсів, мінімізувати кількість відходів та зменшити екологічний слід сільськогосподарської діяльності" [4, С. 126].

5. Цифрові платформи для соціальної інклюзії:

– Доступ до освіти та охорони здоров'я: Цифрові технології відкривають доступ до онлайн-навчання, медичних консультацій та телемедицини, що підвищує рівень життя, особливо у віддалених регіонах. Це сприяє соціальній інклюзії та сталому розвитку громад.

– Цифрові платформи для малого бізнесу: "Інноваційні цифрові платформи дозволяють підприємцям з будь-якої частини світу підключатися до глобальних ринків, що стимулює розвиток малого та середнього бізнесу, створення робочих місць та економічне зростання" [1, С. 20].

6. Штучний інтелект для охорони природи та клімату:

– AI для прогнозування кліматичних змін: Штучний інтелект використовується для моделювання та прогнозування екологічних змін, зокрема зміни клімату, погоди та викидів парникових газів. Це допомагає урядам та бізнесу розробляти стратегії для пом'якшення наслідків кліматичних змін.

– Моніторинг екосистем: Цифрові технології, такі як дрони та супутники, дозволяють контролювати зміни у природних ландшафтах та екосистемах, відстежувати вирубку лісів, ерозію ґрунтів, стан водних ресурсів, що дозволяє оперативно реагувати на екологічні загрози.

7. Відновлювана енергетика та блокчейн:

– Децентралізовані енергетичні ринки: Використання блокчейну для створення децентралізованих ринків енергії, де користувачі можуть продавати та купувати енергію, вироблену з відновлюваних джерел. Це стимулює ширше впровадження сонячної та вітрової енергетики, сприяючи сталому розвитку.

– Блокчейн для вуглецевих квот: Ця технологія дозволяє ефективно відстежувати, обліковувати і торгувати вуглецевими квотами, що робить ринки вуглецю більш прозорими та сприяє глобальним зусиллям із зменшення викидів парникових газів.

8. Цифрові технології для екологічної освіти:

– Віртуальна реальність (VR) та доповнена реальність (AR): Технології VR і AR використовуються для створення освітніх програм з екологічної свідомості. Вони допомагають розповісти про проблеми довкілля, кліматичні

зміни та екологічні виклики через інтерактивний досвід, залучаючи до навчання молодь та дорослих.

– Онлайн-платформи для екологічних ініціатив: "Цифрові платформи використовуються для поширення знань про сталий розвиток, енергозбереження, переробку відходів та екологічні ініціативи, заохочуючи широку громадськість до участі у захисті природи" [2, С. 28].

Інноваційні аспекти впровадження цифрових технологій у контексті сталого розвитку охоплюють широкий спектр екологічних, соціальних і економічних завдань. Від енергоефективності та циркулярної економіки до розумних міст, штучного інтелекту для охорони природи та цифрових платформ для соціальної інклюзії – ці технології допомагають досягати цілей сталого розвитку, зменшуючи негативний вплив людської діяльності на довкілля та підвищуючи якість життя. Інтеграція цифрових інновацій у різні галузі є важливим кроком до екологічно відповідального майбутнього.

Список використаних джерел

1. . Мохненко А.С., Казакова А.Ю., Антонов Р.А. Розробка моделі організаційно-економічного механізму управління системою конкурентоспроможності підприємства // Економіка. Фінанси. Право. Київ, 2024. № 6. С. 17–20.

2. Мохненко А.С., Антонов Р.А. Організаційно-економічний механізм управління конкурентоспроможністю підприємства // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Економічні науки". Херсон, 2023. № 49. С. 25–29.

3 Мохненко А.С., Наумов О.Б., Чмут О.О. Модель організаційно-економічного механізму логістичної системи підприємства // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Економічні науки". Херсон, 2023. № 48. С. 19-24.

4. Мохненко А.С. Теоретичні, методологічні та практичні аспекти конкурентоспроможного розвитку підприємств регіону: звіт про науково-дослідну роботу / За наук. ред. А.С. Мохненко. Херсон, 2023. 229 с.

5. Mokhnenko A. Foreign market entry strategy as a key to the competitiveness of enterprises / Tyukhtenko N., Churkina I., Pavlovych O., Mokhnenko A., Burak V. // Ekonomika APK – 2024. – №31(5). – P. 86-98.

6. Мохненко А.С., Мельникова К.В. Особливості корпоративної культури на ІТ-підприємствах в сучасних умовах ведення бізнесу // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Економічні науки". Херсон, 2021. № 42. С. 45-49.

Підписано до друку 20.12.2024 Формат 60x84/8. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсетний. Друк цифровий. Умовн. друк. арк. 23,21
Наклад 14 прим. Зам. № 16

Видавець і виготовлювач Херсонський державний університет.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ХС № 69 від 10 грудня 2010 р.
73003, Україна, м. Херсон, вул. Університетська, 27. Тел. (0552) 32-67-95.